

کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی

ناشی از دفع (تخلیه) مواد زائد و دیگر مواد

لندن- ۱۹۷۲

(۱۳۵۱ ه. ش)

**PREVENTION CONVENTION ON THE
BY OF MARINE POLLUTION
MATTER DUMPING OF WASTES AND OTHER
۱۹۷۲ - LONDON**

هدف کنوانسیون :

کنترل و جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از تخلیه و دفع مواد زائد و تشویق و حمایت از انعقاد قراردادهای و توافقنامه‌های منطقه‌ای مکرمل
این کنوانسیون .

اطلاعات و مقررات عمومی کنوانسیون:

تاریخ انعقاد- ۲۹ دسامبر ۱۹۷۲

تاریخ لازم‌الاجرا شدن- ۳۰ اوت ۱۹۷۵

تاریخ عضویت ایران- ۲۳ ژانویه ۱۹۹۷

محل انعقاد- لندن، مکزیکوسیتی، مسکو، واشنگتن

مرجع نگهدارنده اسناد- دولت‌های مکزیک، انگلستان، روسیه، آمریکا

زبانهای رسمی کنوانسیون- انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی، روسی

مرجع ملی کنوانسیون در ایران- سازمان حفاظت محیط‌زیست

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زاید و دیگر مواد که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۷/۱ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۱۵-ق مورخ ۱۳۷۵/۷/۷ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زاید و دیگر مواد، مصوب سال یکهزار و سیصد و پنجاه و یک هجری شمسی برابر با سال یکهزار و سیصد و هفتاد و دو میلادی، مشتمل بر یک مقدمه، (۲۲) ماده (۳) پیوست ملحق شود و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی از طریق دفع

مواد زاید و دیگر مواد

اعضای کنوانسیون متعاهد این کنوانسیون

با تصدیق این که محیط‌زیست دریایی و موجودات زنده آن برای بشر دارای اهمیت حیاتی می‌باشند، و همه مردم در تضمین اینکه بگونه‌ای از آنها نگهداری می‌شود که به کیفیت و منابع دریایی آسیبی وارد نمی‌گردد دارای منافع هستند.

با تصدیق این که قابلیت دریا برای جذب مواد زاید و بی‌ضرر نمودن آنها و توانایی آن به منظور احیا مجدد منابع طبیعی دریاها محدود می‌باشد.

با تصدیق این که دولتها براساس منشور ملل متحد و اصول حقوق بین‌الملل دارای حق حاکمیت جهت بهره‌برداری از منابع دریایی خویش بر طبق خط مشی‌های زیست‌محیطی خود می‌باشند و وظیفه دارند اطمینان حاصل کنند که این فعالیتها در قلمرو یا کنترل آنها، آسیبی به محیط‌زیست سایر کشورها یا مناطق فراتر از حدود حاکمیت ملی آنها وارد نمی‌نماید.

با یادآوری قطعنامه ۲۷۴۹(۲۵) مجمع عمومی ملل متحد در مورد اصول ناظر بر بستر دریاها و کف اقیانوسها و زیر بستر متعلق به آنها که فراتر از حدود قلمرو حاکمیت ملی می‌باشند. با خاطر نشان ساختن این که آلودگی دریایی از بسیاری از منابع مانند دفع و تخلیه از طریق هوا، رودخانه‌ها، خورها، (مصبها) ریزش گاههای درون رودخانه‌ها و خطوط لوله نشأت می‌گیرد و از این رو حائز اهمیت است که

دولتها بهترین شیوه‌های عملی را جهت جلوگیری از چنین آلودگی‌هایی به کار بسته، و محصولات و فرآیندهایی را توسعه دهند که میزان مواد زاید مضر در دریاها را کاهش می‌دهند.

با اعتقاد به این که اقدام بین‌المللی جهت کنترل آلودگی دریا بواسطه دفع مواد زاید می‌تواند و باید بدون تأخیر صورت پذیرد اما این عمل نباید خدشه‌ای بر بحث اقداماتی جهت کنترل دیگر منابع آلوده‌کننده دریا، در آینده نزدیک وارد نماید.

با آرزوی توسعه حفاظت از محیط‌زیست دریایی از طریق تشویق کشورهای دارای منافع مشترک در مناطق جغرافیایی خاص، به منظور انعقاد توافقنامه‌های مناسب مکمل این کنوانسیون به قرار ذیل موافقت نمودند:

ماده ۱- اعضای متعاقد باید به صورت فردی و جمعی کنترل مؤثر همه منابع آلودگی محیط‌زیست دریایی را ترغیب نمایند و به ویژه خود متعهد شوند تا به منظور جلوگیری از آلودگی دریاها، از طریق دفع مواد زاید و سایر موادی که برای سلامت بشر ایجاد خطر می‌کنند و منابع زیستی و حیات موجودات دریایی را مخاطره‌آمیز می‌نمایند، و به امکانات رفاهی دریا آسیب می‌رسانند و یا با دیگر استفاده‌های قانونی از دریا تداخل پیدا می‌کنند، همه روشهای عملی را به کار بندند.

ماده ۲- اعضای متعاقد همانگونه که در مواد بعدی خواهد آمد، باید براساس تواناییهای علمی، فنی و اقتصادی به طور فردی اقدامات موثری را به عمل آورند و به صورت جمعی به منظور جلوگیری از آلودگی دریایی در اثر دفع مواد زاید، خط مشی‌های خود را در این خصوص هماهنگ نمایند.

ماده ۳- از نظر این کنوانسیون:

(الف) «دفع» یعنی:

(۱) ریختن عمدی هر گونه زواید یا سایر مواد به دریا از کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا.

(۲) دفع عمدی مواد کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا به دریا.

(ب) «دفع» شامل موارد ذیل نمی‌شود:

(۱) ریختن مواد زاید یا سایر مواد در دریا به طور اتفاقی یا در پی عملیات عادی کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا و تجهیزات آنها به غیر از مواد زاید یا دیگر موادی که به وسیله یا به کشتیها، هواپیماها یا دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا که به قصد دفع مواد مزبور فعالیت می‌کنند، حمل می‌شود یا از به عمل‌آوری چنین مواد زایدی یا سایر مواد در کشتیها، هواپیماها، سکوها یا سازه‌های مزبور ناشی می‌شود.

(۲) به جا نهادن مواد با هدفی غیر از دفع صرف چنین مواد زایدی مشروط بر اینکه ریختن چنین مواد زایدی با اهداف این کنوانسیون مغایرت نداشته باشد.

(ج) مفاد این کنوانسیون، دفع مواد زاید یا دیگر موادی را که به طور مستقیم ناشی از اکتساب، بهره‌برداری و شرکت در انجام عملیات ساحلی منابع کانی بستر دریا بوده یا مربوط آنها می‌باشد، در بر نمی‌گیرد.

(۲) - «هوایماها و کشتیها» به معنی حمل‌کننده‌های دریایی یا هوایی از هر نوعی که باشند تلقی می‌شوند این اصطلاح، هاورکرافت و دوبه‌ها را اعم از خود کشتی یا کشتی شامل می‌شود.

(۳) - «دریا» به معنی کلیه آبهای دریایی بجز آبهای داخلی کشورها است.

(۴) - «مواد زاید و یا دیگر مواد» به معنی ماده یا شیئی از هر نوع، شکل یا جنس است.

(۵) - «اجازه خاص» اجازه‌ای است که به طور مشخص بنابر تقاضای قبلی و طبق ضمایم (۲ و ۳) اعطا می‌شود.

(۶) - «اجازه عام» به معنی اجازه قبلی و براساس ضمیمه ۳ است.

(۷) - «سازمان» به معنی سازمانی است که توسط اعضای متعاهد تعیین شده است.

ماده ۴ - اعضای متعاهد طبق مفاد این کنوانسیون باید از دفع مواد زاید یا دیگر مواد به هر شکل یا صورتی به استثنای موارد مشخصی که در ذیل می‌آید ممانعت به عمل آورند:

الف- دفع مواد یا مواد دیگری که در ضمیمه (۱) آمده ممنوع می‌باشد.

ب- دفع مواد زاید یا مواد دیگری که در ضمیمه (۲) آمده، منوط به اجازه خاص قبلی می‌باشد.

ج- دفع کلیه مواد زاید یا مواد دیگر مستلزم اجازه عام قبلی می‌باشد.

(۲) - هر مجوزی تنها بعد از ملاحظه دقیق کلیه عوامل موضوع ضمیمه (۳) از جمله آگاهی قبلی از ویژگیهای منطقه دفع مواد زاید همانگونه که در بخش (ب) و (ج) ضمیمه مزبور درج گردیده صادر خواهد شد.

(۳) - هیچیک از مواد این کنوانسیون به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که یک عضو متعاهد را تا جایی که به آن عضو مربوط است از دفع مواد زاید یا سایر مواد ذکر نشده در ضمیمه (۱) منع نماید. عضو مزبور اینگونه اقدامات را به اطلاع سازمان خواهد رساند.

۱- در صورتی که حفظ ایمنی جان اشخاص یا کشتیها، هواپیماها، سکوها و یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریاها در موارد بسیار ضروری ناشی از شرایط نامطلوب آب و هوایی یا در موردی که جان انسان را به مخاطره افکند و یا تهدیدی جدی برای کشتیها، هواپیماها سکوها و دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا باشد، ضرورت داشته باشد، اگر دفع مواد زاید تنها راه جلوگیری (رفع) از تهدید باشد و اگر احتمال کمی داشته باشد که در نتیجه دفع مواد زاید خسارت کمتر از زمانی بشود که در غیر از آن صورت اتفاق خواهد افتاد مفاد ماده (۴) اعمال نخواهد شد. دفع مزبور به منظور به حداقل رساندن احتمال آسیب و ضرر به انسان یا حیات آبریان انجام خواهد شد و بدون فوت وقت به سازمان گزارش خواهد شد.

۲- یک عضو متعهد می‌تواند به صورت استثنا برای جزء (الف) بند (۱) ماده (۴)، در مواقع اضطراری که خطرات غیرقابل قبولی در ارتباط با سلامتی انسان ایجاد می‌کند و با قبول اینکه راه حل معقول دیگری درباره آنها وجود ندارد، اجازه خاص صادر کند. عضو مزبور قبل از انجام چنین عملی باید با کشور یا کشورهایی که ممکن است تحت تاثیر قرار گیرند، و نیز با سازمان که بعد از مشاوره با دیگر اعضا و در صورت اقتضا سازمانهای بین‌المللی، براساس ماده (۱۴)، بدون فوت وقت مناسبترین روشها را برای اتخاذ به عضو متعهد توصیه خواهد کرد، مشورت نماید. عضو متعهد این پیشنهادها را تا عملی‌ترین حد متناسب با زمانی که عمل باید در محدوده آن صورت می‌گیرد و منطبق با تعهد کلی پرهیز از خسارت وارد آوردن به محیط‌زیست دریایی، انجام داده و سازمان را از عمل انجام شده مطلع خواهد کرد. متعهد می‌شوند در چنین شرایطی به یکدیگر مساعدت نمایند.

۳- هر عضو متعهدی می‌تواند در زمان یا بعد از تصویب یا الحاق به کنوانسیون از حقوق خود در مورد بند (۲) صرف‌نظر نماید.

ماده ۶

۱- هر عضو متعهد باید مقام یا مقامهای صلاحیتداری را برای موارد زیر تعیین نماید:

الف- صدور اجازه‌های خاصی که از قبل و برای دفع مواد زاید فهرست شده در ضمیمه (۲) و در شرایطی که در بند (۲) ماده (۵) منظور شده است، لازم می‌باشد.

ب- صدور اجازه عامی که از قبل و برای دفع کلیه مواد دیگر ضروری می‌باشد.

ج- ثبت نوع و مقدار همه موادی که اجازه دفع آنها داده شده و محل، زمان و روش دفع آنها.

د- نظارت فردی و یا همکاری با سایر اعضای متعهد و سازمانهای ذیصلاح بین‌المللی در خصوص وضعیت دریاها به منظور تحقق

اهداف این کنوانسیون.

۲- مقام یا مقامهایی صلاحیتدار عضو متعاقد در موارد زیر اجازه خاص یا عام قبلی براساس بند (۱) در مورد ماده مورد نظر جهت دفع صادر خواهند کرد:

الف- بارگیری در قلمرو آن عضو انجام شده باشد.

ب- زمانی که بارگیری در قلمرو کشوری که عضو کنوانسیون نیست توسط کشتی یا هواپیمایی که در قلمرو آن عضو ثبت شده یا با پرچم آن تردد می‌کند، انجام شده باشد.

۳- در صدور مجوز دفع طبق جزء (الف) و (ب) بند (۱) فو، مقام یا مقامهای صلاحیتدار، ضمیمه (۳) را به همراه معیارها، اقدامات و الزامات دیگری که مقتضی تشخیص دهند رعایت خواهند نمود.

۴- هر عضو متعاهدی به طور مستقیم و یا از طریق دبیرخانه‌ای که به موجب موافقتنامه منطقه‌ای ایجاد شده، اطلاعات مندرج در جزء (ج) و (د) بند (۱) بالا و معیارها و اقدامات و الزاماتی را که طبق بند (۳) فو ذکر اتخاذ می‌کند به سازمان و در صورت اقتضا به اعضای دیگر گزارش خواهد کرد. روش اجرا و ماهیت گزارش‌های مزبور با مشورت اعضای متعاقد مورد توافق قرار خواهد گرفت.

ماده ۷

۱- هر عضو متعاقد اقدامات لازم را در خصوص اجرای این کنوانسیون برای کلیه موارد زیر به کار خواهد گرفت:

الف- کشتیها و هواپیماهایی که در قلمرو آن عضویت ثبت شده و با پرچم آن حرکت می‌کنند.

ب- کشتیها و هواپیماهایی که در قلمرو آن عضو یا دریاهای سرزمینی آن، موادی را بارگیری می‌کنند که قرار است دفع گردد.

ج- کشتیها، هواپیماها و سکوهایی ثابت یا شناور تحت حاکمیت آنها با این باور که در امر دفع مواد زاید دخیل می‌باشند.

۲- هر عضو در قلمرو خود باید اقدامات مناسب را به منظور جلوگیری و مجازات هر عملی که مغایر با مفاد این کنوانسیون باشد، اتخاذ نماید.

۳- اعضاء موافقت نمودند در تعمیم و گسترش روشهای اجرای مؤثر این کنوانسیون به ویژه در دریاهای آزاد، از جمله روشهای گزارش دادن در مورد کشتیها و هواپیماهایی که بر خلاف کنوانسیون در حال دفع مواد زاید مشاهده شوند، همکاری نمایند.

۴- این کنوانسیون در مورد آندسته از کشتیها و هواپیماهایی که طبق حق بین‌الملل از مصونیت دولتی برخوردارند، اعمال نمی‌شود با این وجود هر عضوی با اتخاذ اقدامات مناسبی اطمینان حاصل خواهد کرد که چنین کشتیها و هواپیماهایی که به آن تعلق دارند یا

توسط آن مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند به گونه‌ای عمل خواهند کرد که با موضوع و هدف این کنوانسیون مطابقت و سازگاری داشته باشند و مراتب را به سازمان اطلاع خواهد داد.

۵- هیچ یک از مفاد این کنوانسیون بر حقوق هر عضو متعاهدی جهت اتخاذ اقدامات دیگری براساس اصول حقوق بین‌الملل در مورد جلوگیری از دفع مواد زاید در دریاها تاثیر نمی‌گذارد.

ماده ۸- به منظور پیشبرد اهداف این کنوانسیون، اعضای متعاهد دارای منافع مشترک به منظور حمایت از محیط‌زیست دریایی در یک منطقه جغرافیایی معین با در نظر گرفتن ترکیب ویژگیهای منطقه‌ای، به منظور انعقاد توافقنامه منطقه‌ای مطابق این کنوانسیون برای جلوگیری از آلودگی به ویژه از طریق دفع مواد زاید تلاش خواهند کرد. اعضای متعاهد این کنوانسیون کوشش خواهند کرد مطابق با اهداف و مفاد توافقنامه‌های منطقه‌ای مزبور، که از طرف سازمان به آنان اعلام می‌شود عمل نمایند.

اعضای متعاهد سعی خواهند نمود با طرفهای توافقنامه‌های منطقه‌ای به منظور توسعه روشهای هماهنگی که قرار است توسط اعضای کنوانسیون‌های مختلف مربوط پیگیری شود، همکاری نمایند. توجه خاصی به همکاری در زمینه کنترل و تحقیق علمی به عمل خواهد آمد.

ماده ۹- اعضای متعاهد با تشریح مساعی با سازمان و نهادهای بین‌المللی دیگر، حمایت آندسته از اعضای متعاهدی که تقاضای موارد زیر را دارند، ترجیحاً در کشورهای مربوط به گونه‌ای که اهداف و مقاصد این کنوانسیون را به پیش برد ترغیب خواهند کرد.

الف- آموزش فنی و علمی پرسنل.

ب- تامین تجهیزات و ابزارهای مورد نیاز در امر تحقیق و کنترل.

ج- دفع و تصفیه مواد زاید و اقدامات دیگر به منظور جلوگیری یا کاهش آلودگی بر اثر دفع.

ماده ۱۰- اعضای متعاهد متعهد می‌شوند طبق اصول بین‌الملل در خصوص مسئولیت دولتها در زمینه خسارت وارد کردن به محیط‌زیست دیگر کشورها و یا به هر ناحیه زیست‌محیطی دیگر در نتیجه دفع مواد زاید و دیگر مواد از هر نوع که باشد، در زمینه گسترش روشهای تعیین مسئولیت وحل و فصل اختلافهای مربوط به دفع مواد زاید، اقدام نمایند.

ماده ۱۱- اعضای متعاهد در اولین نشست مشورتی خود شیوه‌های حل و فصل مناقشات مربوط به تفسیر و اجرای این کنوانسیون را مورد بررسی قرار می‌دهند.

ماده ۱۲- اعضای متعهد خود را ملزم می‌نمایند تا از طریق سازمانهای تخصصی صلاحیتدار و نهادهای بین‌المللی دیگر اقدامهایی به منظور ارتقاء دادن حفاظت از محیط زیست دریایی در مقابل آلودگی ناشی از مواد زیر را ترغیب نمایند:

الف- هیدروکربن‌ها، از جمله نفت و مواد زاید آنها.

ب- سایر مواد مضر و خطرناکی که بوسیله کشتی‌ها با هدفی غیر از دفع حمل می‌شوند.

ج- مواد زاید ایجاد شده در جریان عملیات کشتیها، هواپیماها، سکوها و دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا.

د- آلودگی‌های رایو اکتیویته از همه منابع، از جمله کشتی‌ها.

ه- عوامل جنگ شیمیایی و بیولوژیکی.

و- مواد زاید و دیگر موادی که به طور مستقیم در نتیجه یا در ارتباط با اکتشاف بهره‌برداری پردازش ساحلی مربوط به منابع معدنی بستر دریا بوجود می‌آید.

اعضای متعهد همچنین از طریق سازمانهای صلاحیتدار بین‌المللی، تدوین علایم مورد استفاده کشتی‌هایی را که در امر دفع مواد زاید شرکت دارند، ترغیب خواهند کرد.

ماده ۱۳- هیچ یک از مفاد این کنوانسیون به تدوین و توسعه حقوق دریاها بوسیله کنفرانس سازمان ملل متحد در خصوص حقوق دریاها که به موجب قطعنامه (۲۴) ج ۲۷۵۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد برگزار گردید و نیز دعاوی حال و آینده و دیدگاههای حقوقی هر کشوری در ارتباط با حقوق دریاها و ویژگی و دامنه حاکمیت ساحلی کشور صاحب پرچم لطمه‌ای نخواهد زد. اعضای متعهد موافقت کردند تا در جلسه‌ای که توسط سازمان بعد از کنفرانس حقوق دریاها تشکیل می‌شود و در هر صورت بعد از سال ۱۳۵۵ هجری شمسی مطابق با ۱۹۷۶ میلادی نخواهد بود به منظور تعریف ویژگی و دامنه حقوق و مسئولیت کشور ساحلی در به اجرا در آوردن کنوانسیون در منطقه‌ای مجاور ساحل خود مشورت نمایند.

ماده ۱۴

۱- دولت بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی به عنوان امین، به منظور تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات سازمانی حداکثر (۳) ماه بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون اجلاس اعضای متعهد را تشکیل خواهند داد.

۲- اعضای متعهد سازمان صلاحیتداری را که در زمان تشکیل آن اجلاس وجود دارد، مسئول وظایف دبیرخانه در ارتباط با این کنوانسیون می‌کنند، هر عضو متعهد این کنوانسیون که عضو این سازمان نباشد، باید سهم مناسبی برای هزینه‌هایی که توسط سازمان در اجرای این وظایف صرف شده است، در نظر بگیرد.

۳- وظایف دبیرخانه‌ای سازمان مذکور شامل موارد زیر است:

الف- برپایی نشستهای مشورتی اعضای متعهد غالباً کمتر از دو سال یکبار و جلسات ویژه اعضا در هر زمان بنا به تقاضای دو سوم اعضا.

ب- همکاری و آمادگی در مشورت با اعضای متعهد و سازمانهای بین‌المللی مربوط در خصوص توسعه و اجرای روشهایی که جزء ه) بند (۴) این ماده به آن اشاره شده است.

ج- بررسی تحقیقات انجام شده از سوی اعضای متعهد و اطلاعات دریافتی از آنان، مشورت با آنها و سازمانهای بین‌المللی مربوط و ارائه پیشنهاداتی به اعضا درباره مسایل مربوط به این کنوانسیون که به طور مشخص در کنوانسیون عنوان نشده است.

د- انتقال تمام اطلاعیه‌هایی که طبق بند (۳) ماده (۴)، بند (۱) و (۲) ماده (۵)، بند (۴) ماده (۶) و مواد (۱۵)، (۲۰) و (۲۱) توسط سازمان دریافت شده به اعضای مربوط.

قبل از تعیین سازمان این وظایف در صورت لزوم توسط کشورهای امین دولتهای بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی می‌باشند، انجام خواهد شد.

۴- در جلسات مشورتی یا ویژه اعضای متعهد، اجرای این کنوانسیون و از جمله موارد زیر مورد بررسی مستمر قرار خواهد گرفت.

الف- بررسی و تصویب اصلاحیه‌های این کنوانسیون و ضمایم آن طبق ماده (۱۵).

ب- دعوت نهاد یا نهادهای علمی مربوط جهت همکاری و مشاوره با اعضا یا سازمان، در مورد هر جنبه فنی یا علمی مرتبط با کنوانسیون، به ویژه مفاد ضمایم.

ج- دریافت و بررسی گزارشهای تهیه شده براساس بند (۴) ماده (۶).

د- ارتقا در سطح همکاری با، و بین، سازمانهای منطقه‌ای که در ارتباط با جلوگیری از آلودگی دریایی هستند.

ه - توسعه یا تصویب روشهای موضوع بند (۲) ماده (۵) از جمله معیارهای اساسی برای تعیین و تشخیص وضعیتهای فوآلعهاده و استثنایی و روشهایی جهت راهنماییهای مشورتی و دفع صحیح و اصولی مواد در چنین شرایطی، از جمله تعیین مناطق مناسب دفع و پیشنهاد آن با مشورت سازمانهای بین‌المللی مربوط.

و- بررسی هر نوع اقدام دیگری که ممکن است مورد نیاز باشد.

۵- اعضای متعاهد در اولین نشست مشورتی خود آیین کار را در صورت لزوم وضع خواهند کرد.

ماده ۱۵

۱- (الف) اصلاحات کنوانسیون در جلسات اعضای متعاهد که طبق ماده (۱۴) تشکیل می‌شود توسط دوسوم اکثریت اعضای حاضر تصویب می‌گردد.

یک اصلاحیه برای اعضای که آنرا پذیرفته‌اند در شصتین روز پس از آنکه دو سوم اعضا سند پذیرش اصلاحیه را نزد سازمان تودیع نمایند لازم‌الاجرا خواهد گردید.

پس از این تاریخ اصلاحیه برای هر عضو دیگر، سی روز پس از تاریخی که سند پذیرش اصلاحیه را تودیع نماید لازم‌الاجرا خواهد گردید.

(ب) سازمان، تمامی اعضای متعاهد را از هر گونه درخواست مطرح شده برای تشکیل جلسه ویژه به موجب ماده (۱۴) و هر گونه اصلاحات تصویب شده در جلسات اعضای متعاهد و تاریخی که این اصلاحات برای هر عضوی لازم‌الاجرا می‌گردد مطلع خواهد ساخت.

۲- اصلاحات ضمایم براساس ملاحظات فنی و علمی خواهد بود. اصلاحات ضمایم که به تصویب دوسوم اکثریت اعضا حاضر در جلسه‌ای که بر طبق ماده (۱۴) تشکیل می‌شود برسد، در مورد هر عضو متعاهد بلافاصله از تاریخ اطلاعیه پذیرش آن عضو به سازمان و در مورد کلیه اعضای دیگر یکصد روز بعد از تصویب اصلاحیه بوسیله جلسه، بجز آنهایی که قبل از پایان یکصد روز اعلام می‌نمایند که قادر نیستند اصلاحیه‌ها را در آن زمان بپذیرند، لازم‌الاجرا خواهد شد. اعضا باید تلاش کنند پذیرش اصلاحیه را از جانب خود در اسرع وقت بعد از تصویب در جلسه، به سازمان اعلام نمایند. هر عضو متعاهدی در هر زمانی می‌تواند پذیرش را جایگزین اعلامیه قبلی اعتراض نماید و براین اساس اصلاحیه‌ای که قبلاً مورد اعتراض واقع شده، برای آن عضو لازم‌الاجرا خواهد شد.

۳- پذیرش یا اعلام اعتراض طبق این ماده با ارایه سند به سازمان انجام خواهد گرفت سازمان همه اعضای متعاهد را از دریافت چنین اسنادی مطلع خواهد ساخت.

۴- پیش از تعیین و انتخاب سازمان، وظایف دبیرخانه‌ای مختص آن به طور موقت بوسیله کشورهای بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی به عنوان یکی از امنای این کنوانسیون صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۶- این کنوانسیون جهت امضاء توسط هر کشوری در لندن، مکزیکوسیتی، مسکو و واشنگتن از ۸ دی ۱۳۵۱ تا ۱۰ دی ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر با ۲۹ دسامبر ۱۹۷۲ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ میلادی، مفتوح خواهد بود.

ماده ۱۷- این کنوانسیون منوط به تصویب خواهد بود. اسناد تصویب نزد کشورهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، بریتانیای کبیر، ایالات متحده آمریکا و ایرلند شمالی، تودیع خواهد شد.

ماده ۱۸- بعد از ۱۰ دی ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر با ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ میلادی این کنوانسیون جهت الحاق هر کشوری مفتوح خواهد بود. اسناد الحاق نزد دولتهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، ایالات متحده آمریکا، بریتانیای کبیر و ایرلند تودیع خواهد شد.

ماده ۱۹

- ۱- این کنوانسیون در سی امین روز بعد از تاریخ رایه پانزدهمین سند تصویب یا الحاق لازم‌الاجرا خواهد شد.
- ۲- این کنوانسیون برای هر عضو متعاهدی که بعد از رایه پانزدهمین سند تصویب یا پذیرش، این کنوانسیون را تصویب نموده یا به آن ملحق می‌شود در سی امین روز بعد از رایه اسناد تصویب یا الحاق توسط عضو متعاهد مزبور لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۰- کشورهای امین موارد ذیل را به اطلاع اعضای متعاهد خواهند رساند:

الف- امضای این کنوانسیون و تودیع اسناد تصویب، الحاق یا انصراف طبق مواد (۱۸، ۱۷، ۱۶، ۲۱) و

ب- تاریخی که این کنوانسیون طبق ماده (۱۹) لازم‌الاجرا می‌شود.

ماده ۲۱- هر عضو متعاهدی می‌تواند با اعلام کتبی ۶ ماهه به کشورهای امین کنوانسیون، انصراف خود را از این کنوانسیون اعزام نماید، اعلام مزبور سریعاً به اطلاع کلیه اعضای متعاهد خواهد رسید.

ماده ۲۲- نسخه اصلی این کنوانسیون که به زبانهای انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی است به یک اندازه معتبر می‌باشد و نزد دولتهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، بریتانیای کبیر، ایرلند شمالی و ایالات متحده آمریکا تودیع خواهد شد و دولتهای مذکور نسخه‌های مصد آن را به کلیه کشورها ارسال خواهند نمود.

بنا به مراتب فو امضا کنندگان زیر که از طرف دولتهای متبوع خود، برای این منظور مجاز شناخته شده‌اند این کنوانسیون را امضاء نمودند.

این کنوانسیون در چهارنسخه در هشتم دیمه ۱۳۵۱ هجری شمسی برابر با بیست و نهم دسامبر ۱۹۷۲ میلادی در لندن، مکزیکوسیتی، مسکو و واشنگتن تنظیم گردید.

ضمیمه (۱)

۱- ترکیبات ارگانوهالوژنها

۲- جیوه و ترکیبات آن

۳- کادمیوم و ترکیبات آن.

۴- پلاستیکهای پایدار و دیگر مواد ترکیبی پایا، به طور نمونه، تور ماهیگیری و طنابهایی، که ممکن است به صورت شناور یا معلق در دریا باقی بمانند به طوری که با کشتیرانی و ماهیگیری و دیگر استفاده‌های قانونی در دریا تداخل پیدا کنند.

۵- نفت خام، نفت سیاه، نفت سنگین دیزل و روغنهای روان کننده، مایعات هیدرولیکی و هر گونه مخلوطی که دارای چنین موادی بوده و با هدف دفع، بارگیری شده باشند.

۶- مواد زاید دارای رادیو اکتیویته، بسیار قوی یا سایر مواد رادیو اکتیویته قوی که بوسیله نهاد بین‌المللی ذیصلاح در این زمینه، که در حال حاضر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌باشد، در زمینه‌های بهداشت عمومی، زیست‌شناسی و دیگر زمینه‌ها به عنوان مواد نامناسب برای دفع در دریا تعریف شده‌اند.

۷- هر گونه مواد به هر شکل (به عنوان مثال جامد، مایع، نیمه مایع، گازها یا در حالت زنده) که برای جنگلهای بیولوژیکی و شیمیایی تولید شده است.

۸- بندهای بالای این ضمیمه موادی را که به سرعت از طریق روشهای فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی در دریا به مواد بی‌ضرر تبدیل می‌شوند در برنمی‌گیرد، به شرط آنکه:

الف- جانداران دریایی خوراکی را نامطبوع ننماید،

ب- موجبات تهدید سلامتی بشر یا حیوانات اهلی را فراهم ننمایند.

اگر تردیدی در بی‌ضرر بودن مواد وجود داشته باشد، روش مشورتی موضوع ماده (۱۴) توسط اعضای متعاقد رعایت خواهد شد.

۹- این ضمیمه، آندسته از مواد دیگری (نظیر لجن‌های فاضلاب و مواد حاصل از لایروبی) را که دارای موادی باشند که در بندهای (۱) تا (۵) فو به عنوان آلوده‌کننده جزئی به آنها اشاره شده است، شامل نمی‌شود. چنین مواد زایدی در صورت اقتضا مشمول مفاد مندرج در ضمایم (۲) و (۳) می‌شود.

ضمیمه (۲)

موادی که در زیر جهت اهداف جزء (الف) بند (۱) ماده (۶) می‌آیند نیاز به مراقبت ویژه دارند.

الف- زوایدی که دارای مقادیر مشخصی از موادی هستند که به صورت زیر فهرست شده‌اند:

- آرسنیک

- سرب

- مس و ترکیبات آنها

- روی

- ترکیبات از گانوسیلیکن‌ها

- سیانیدها

- فلورایدها

- حشره‌کش‌ها و مشتقات آنها که در ضمیمه (۱) آورده نشده‌اند .

ب- در خصوص صدور مجوز جهت دفع مواد اسیدی و قلیایی به مقدار فراوان، وجود احتمالی چنین موادی در بند (الف) بالا و مواد

اضافه شده زیر مورد بررسی و توجه قرار خواهد گرفت.

- برلیوم کرومیوم

- نیکل و ترکیبات آنها

- وانادیوم

ج- کانتینرها، تراشه‌های فلزات، و دیگر زوایدی که به صورت انبوه قابلیت غر شدن در دریا را دارند و می‌توانند به طور جدی مانعی برای ماهیگیری یا دریا نوردی باشند.

د- زواید رادیو اکتیو یا سایر مواد رادیو اکتیو که در ضمیمه (۱) آورده نشده‌اند. اعضای متعاقد باید در صدور مجوزها برای دفع این مواد توصیه‌های نهادهای بین‌المللی ذیصلاح را در این زمینه، که در حال حاضر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌باشد، مدنظر قرار دهند.

ضمیمه (۳)

مقرراتی که در ایجاد معیارهای راجع به صدور مجوزها برای دفع مواد زاید در دریا مورد توجه قرار می‌گیرند، با درنظر گرفتن بند (۲) ماده (۴) شامل موارد ذیل می‌باشد:

الف- مشخصات و ترکیبات مواد:

۱- مجموع مقادیر و میزان متوسط ترکیب مواد دفع شده (به طور نمونه در هر سال)

۲- شکل مواد (برای مثال مواد جامد، لجن، مایع یا گازی)

۳- خواص: فیزیکی (برای مثال حلال بودن و وزن مخصوص مواد) شیمیایی و بیوشیمیایی (برای نمونه: اکسیژن خواهی، مغذیها) و از نظر بیولوژیکی (برای مثال وجود ویروس‌ها، باکتریها، انگلها و مخمرها)

۴- میزان سمی بودن،

۵- پایداری، از نظر فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی،

۶- ذخیره و تغییر شکل زیستی در مواد بیولوژیکی یا رسوبات ،

۷- حساسیت در مقابل تغییرات فیزیکی، شیمیایی و بیوشیمیایی و واکنش در محیط آبی با دیگر مواد آلی و غیرآلی قابل حل.

۸- احتمال ایجاد آلودگی‌ها یا دیگر تغییراتی که باعث کاهش در قابلیت فروش منابع (ماهی، صدف و غیره) می‌شود.

ب- ویژگیهای محل دفع و روش ریختن مواد زاید:

۱- محل (برای مثال هماهنگی منطقه دفع، عمق و مقدار فاصله از ساحل)، محل آن در رابطه با دیگر محلها (برای مثال مطلوبیت محلها، محل تخم‌ریزی و پرورش ماهی و محل‌های ماهیگیری و منابع قابل بهره‌برداری).

۲- شاخص ریختن مواد زاید در هر مرحله خاص (برای مثال، مقدار مواد در هر روز، هفته و ماه).

۳- روش‌های بسته‌بندی در صورت لزوم.

۴- رقیق‌سازی اولیه حاصل از روش پیشنهادی آزادسازی مواد.

۵- ویژگیهای پراکنده‌سازی مواد (مانند تاثیر جریان‌های آبی، جزر و مد، بادبر جابجایی عمودی و ترکیب افقی مواد).

۶- ویژگیهای آبی (مانند درجه حرارت، PH، میزان شوری، طبقه‌بندی شاخصهای اکسیژن در آلودگی، اکسیژن محلول، اکسیژن خواهی شیمیایی، اکسیژن خواهی بیوشیمیایی، نیتروژن موجود به شکل آلی و معدنی از جمله آمونیاک، مواد معلق و دیگر مغذی‌ها و باروری).

۷- ویژگیهای بستر و کف (مانند نقشه‌برداری، ویژگیهای ژئولوژیکی و ژئوشیمیایی و باروری بیولوژیکی).

۸- وجود و اثرات دفع‌های دیگری که در منطقه دفع انجام شده است (مانند مطالعات زمینه‌ای فلزات سنگین و عناصر محتوی کربن آلی)،

۹- اعضای متعاقد باید در خصوص صدور مجوز دفع، با در نظر گرفتن تنوع فصلها وجود یک ماخذ علمی مناسب را جهت ارزیابی نتایج چنین دفعی همانطوریکه در ضمیمه (۱) آمده است، مورد بررسی قرار دهند.

ج- ملاحظات و شرایط کلی:

۱- اثرات احتمالی بر مطلوبیت محیط (مانند وجود ماده به هم تابیده یا شناور، تیرگی، بدبویی، بیرنگی و کف).

۲- اثرات احتمالی بر زندگی جانوران دریایی، رشد ماهیها و ماهیهای صدف‌دار (خرچنگ و میگو)، انبارهای ماهی و شیلات، کاشت و برداشت جلبک دریایی.

۳- اثرات احتمالی بر دیگر استفاده‌های از دریا (آسیب وارد کردن بر کیفیت آب به دلیل استفاده صنعتی، خوردگی سازه‌ها در زیر آب، اختلال در عملیات کشتی‌ناشی از مواد شناور در آب، اختلال در ماهیگیری و کشتیرانی از طریق ریختن زواید یا مواد جامد در کف دریا و حفاظت از مناطق دارای اهمیت ویژه برای مقاصد علمی یا حفاظتی).

۴- فراهم بودن عملی روشهای جایگزین ساحلی تصفیه، دفع از میان بردن یا تصفیه به منظور کاهش خطر مواد برای دفع در دریا.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست و دو ماه و سه ضمیمه در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۷/۱ به تایید نگهبان رسیده است.